

ГЛАС

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJU LUKU

GODINA IV.

BANJA LUKA, 11. maja 1946.

Број 19 (45)

ПИТАЊЕ ЈУЛИЈСКЕ КРАЈИНЕ И ТРСТА

Је питање на коме се данас ставља на пробу савјест човјечанства

Изјава потпредседника владе Едварда Кардеља на конференцији штампе у Паризу

5. маја по подне, потпредседник владе ФИРЈ Едвард Кардељ дојде на конференцији француске и стране штампе савјешћу изјаву:

»Господе, желим би прије свега да нагласим да ми сви осјећања и одлучно задовољство што се конференција мира одржава у Паризу, у земљи са којом наше народе веку дуго, пријатељска осјећања и одлука су, у прошлости наши народи често добијали подршку и помоћ. Француски народ је много препатио у овом рату. Немају сви склона да ми се даје због тога улога француског народа у међународном животу постала мана. Ми ве мислимо тако. Француски народ је својом великом улогом у историји човјечанства и својом културом и напредном, здруженом човјечанством у толикој мјери да он не може да не буде један од најважнијих фактора у изградњи новог мира и сарадње међу народима.

Француски народ треба да чувања велике симпатије, које ужива нарочито код наших народа као што су народи Југославије. Јер те симпатије, по мом мишљењу, представљају важан извор његове снаге. А чувања их олово, ако буде имао развијена за потребе и за њихове тежње.

Хтио би, у вези с тим, нарочито да подвучем улогу који је француски народ имао у борби против империјалистичке Немачке. Ми Југословани кроз вјекове смо били уједињени, денационализовани, или нападани од германских освајача — из Немачке и, још чешће, из Аустрије. Заједно са њима или истовремено са њима сличан притисак доживио је и на Италију. У својој одбрани од те германско-италијанске напале, увијек смо видјели у француском народу савезника који је и сам угрожен од те најезде. Овај рат је поново показао колико је то тачно. И у овом рату, Француски и Југословани нашли су се на истим фронтима, нападнути од истих империјалата. Југословани који су изнудили у овом рату пали су и за слободу Француске, коју су исто тако парчили своју собом немачки и италијански империјалисти, као што су парчали Југославију. И Француски који су дали жртве у овом рату, пали су за слободу Југославије. И данас, послије рата, ишта битно у том односу није се промијенило.

Толико пута мучно нападани и ми и француски народ боримо се за то да се корени агесије у Немачкој, односно Аустрији и Италији униште — да би се обавијели француска источна и југословенска западна и сјеверна граница, да никад више германско-италијански освајачи не буду у могућности да се баве маштањем о запољењу свијета.

Ето, на свих тих разлога, народи Југославије и Југословенска влада сматрају да би тијесно француско-Југословенско пријатељство могло бити једно од најважнијих фактора мира у Европи, један од оних најважнијих фактора који једино могу и у једној и другој земљи, и читавој Европи, обезбедити мир.

Ето, из тих разлога, ми Југословани чинићемо све што од нас зависи да то пријатељство постане конкретнио, и да се оно испојни у свакојидној пракси међународне политике. Ето, због тога се ми радујемо свом боравку у Паризу и не сумњам о подршку јавног мишљења при решавању питања која су за нас од историјске важности.

Мислио бих да кажемо јавном мишљењу Француске да је наш народ изнуден дубоким огорчењем у вези са решавањем Југословенско-италијанске територије. Од чега се предлаже линије, само советска линија одговара стварном етничком стању у Јулијској Крајини и Ја бих, у вези с тим, хтио да подвучем значајност наших народа Советском Савезу за објективност и пријатељство у тој по иши народ најзначајнијем питању.

Све три остале линије представљају не само вапитују неправду за народ Јулијске Крајине, него и понижење за Југославију, која је у овом рату толико дала за ствар савезника.

Морам рећи да нико у Југославији није рачунао са овим пошвакавањем и неогорчењем предлозима. Истина, то икму предлози изадила већ предлози стручњака, али и као такви они иду струју изванредно забрињавајућу појаву међу савезницима. Ето, у вези са тим линијама, неколико бројки које сам себи тако јасно говоре, да их не треба много коментарисати. Према предлогу америчких стручњака, на предлогу који тај предлог оставља Италију према попису од 1910 године — попис који је нетачан и непознати по Југословене, а који стручњаци узимају као основу за своје закључке — припаило би Ита-

лији 200.025 Југословена, а у Југославији би остало 55.348 Италијана. Према попису од 1945 године, када би се прихватио предлог америчких стручњака, у Италији би остало 277.905 Југословена, а у Југославији 46.584 Италијана. Према предлогу британских експерата на простору који тај предлог оставља Италији, према попису од 1910 године, припаило би Италији 188.457 Југословена, а у Југославији би остало 83.911 Италијана. Према попису из 1945 године, остало би у Италији 244.404 Југословена, а у Југославији 49.823 Италијана.

Према предлогу француских стручњака, на простору који тај предлог оставља Италији — према попису од 1910 године — припаило би Италији 139.572 Југословена, а у Југославији би остало 130.972 Италијана. Према попису од 1945 године, остало би у Италији 191.447 Југословена, а у Југославији 88.912 Италијана.

Нећу овдје да говорим о томе колико су све три линије неправедне и колико читав тај поступак изгледа у складу са оним што је Југославија дала у овом рату. Изгледа нам да осјећања пријатности и истинске демократије постаје реткост у међународној политици. Хоћу, просто, да поставим питање: Ко је овдје савезник, а ко је Југославини агресор, ко је побједник, а ко је изгубио рат? Ко има више права да тражи помоћ и разумевање од стране савезника: савезника Југославија или Југославини непријатељ — Италија? И коначно, ми не тражимо никакве базе ни територије, нити тражимо шта ван своје националне територије. Ми нећемо никога да поробљавамо и не желимо да ограничавамо слободу и независност ни једног народа. Ми, такође, не желимо да се светомо италијанском народу и не мрзимо га, јер смо га у овом рату помагали, крије мећу ико, у његовој унутрашњој борби против фашизма, и неуљегне смо да италијански народ, у својој реџини, не мрзи нас и не жели да Италија пороби наше тер-

риторије. Оно што ми тражимо, то је сазно да нам се врати наслоно овета територија, територија која је вјеконима насељена нашим народима.

Када је Француска била поравнеана и поробљена од стране Хитлеровских хорди, када су те хорде ставале на канџу Ла Манчу и претиле италијанцима Египтске, када су њемачки авиони разарали енглеске градове тада је Југославија, знајући да иде припремено у пораз и страшне жртве, дала оружје против њемачко-италијанске «осовине». У то вријеме Италија, пошто је мучан ухватила у леђа Француској и њених других територија, нени авиони помагали су у разарању Египтске. Када су Хитлер и Мосолини били на врхунцу своје моћи, народ но-ослободилачки устанак у Југославији позвао је у отворну снагу, која је земља пола мизонна не-попугавости војника. Када се развило савезничко офанзива у Африци и у Јулијској Крајини, устанак у Јулијској Крајини разаво је италијанској позидну на побједити њемачку војску. У то вријеме, фашистичка Италија се зајинувала у повину: «Вина. Корзина. Туниска».

Теча је била пронаоште, а ако не будемо будни — таква ће бити и будућност.

Какав је садашњост? Садашњост је таква да постоји тенденција да се Италија награди Југословенском територијом, иако је више од три године била главни Хитлеров савезник на свима фронтима, — а да се Југославија изгуби одузимањем њених сопствених територија, 1400 година насељених словеначким, односно хрватским становништвом. Јасно је да такво решење није никакво решење. Није никакво решење, јер се са таквим положењем нико у Југославији неће савласити. Није никакво решење зато што га не признаје становништво Јулијске Крајине, које је својом борбом довазало да се никада не би помирало са туђинским јармом.

Питање Јулијске Крајине је питање на коме се данас ставља на пробу савјест човјечанства, осјећања праведности, истинска демократија и савезничка вјерност пријатељу који је увијек остао вјеран. Ми жда у данашњој старости све о во изгледа старомодно и послидо, али чини ми се, да то икак треба рећи, јер такве твђењеније, о којима сам горе говорио, гравине се са измјеравањем једног савезника који је савјесно извршио своју дужност и који за награду не тражи ништа друго до слободу, уједињење и безбедност читавог свог народа, — завршио је потпредседник Кардељ.

У Београду је потписан Уговор о пријатељству, узајамној помоћи и сарадњи у миру између Федеративне Народне Републике Југославије и Чехословачке Републике

9. маја у 17.30 часова потписан је у Београду Уговор о пријатељству, узајамној помоћи и сарадњи у миру између Федеративне Народне Републике Југославије и Чехословачке Републике.

Уговор је закључан са важиношћу од двадесет година.

Уговор је у име Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије потписао претседник Министарског савета Федеративне Народне Републике Југославије министар народне одбране маршал Југославије Јосип Броз-Тито, а у име Президијума Чехословачке Републике Зленек Фирлингер.

(ТАНЈУГ)

КРОЗ НАШУ ЗЕМЉУ

Председник владе ФНРЈ министар Народне одбране Маршал Југославије Јосип Броз Тито примио је 3. маја делегацију радника бродоградњишта у Антину и делегацију радника металничке радионице у Краљеву. Маршал Тито изразио се у дужем срдачном разговору са члановима делегације, који су му у име својих државних предузеća изнели поклоне.

Радници борског рудника доносили су одлуку да пројекат такмичења и поставили су задатке које треба да изврше у току три наредна месеца.

«Почели искуством и успјесима које смо остварили у првојакоској такмичењу ове године — пише у резолуцији борских рудара — свијесни смо да ћемо даљим повећањем продукције бакара поћи у сусрет борби обнови наше земље и њеном природном јачању.»

5. маја 1945 године формирана је на савјетној седници Председништва савезног Народноослободилачког вијећа у Ајдовштину државна народна влада Словеније на челу с председником Борисом Кидричем. Влада је у првој години свога постојања извршила огроман рад на обнови порушене Словеније и истовремено учврстила напредни успјех. Масовно организовање Словеније упутило су влади своје честитке жељени јој исти успјех и у будућности.

Рудари рудника Заторје на Сави и Трибуна повали су све рударе у земљи на даљње тројесмјесно такмичење у циљу побољшања производње и снижења цијена пројекта под паролом: «Руда је крв обнове.»

У исто вријеме, повали су рудари Меслинског рудника на ново тројесмјесно такмичење све металне руднике под паролом: «Руде су наша будућност.»

Председништво Народне скупштине Народне републике Црне Горе одржало је седницу на којој је министар финансија Ђорђе Гарчевић изложио пројекат буџета и финансијског закона Народне републике Црне Горе.

Буџет Народне републике Црне Горе износи Динара 653.500.000.—. Целокупан буџет састоји се из буџета Републике и буџета народних одбора.

Предвиђени расходи покриве се из сопствених прихода у износу од динара 144.644.000.—, затим додатних Савезне владе у износу од динара 508.856.000.—, укупно динара 653.500.000.—.

Предложени буџетом не предвиђају се издаци на обнову. За ову сврху успостављен је Фонд за обнову.

У Загребу је одржан конгрес инжињера и техничара Југославије. Насије доносиће резолуцију о државној је оснивачка скупштина Савеза деветача инжињера и техничара Југославије. Предложена правила прихваћена су после дуге дискусије са малим изменама, а затим је извршен избор пленума савезне управе у коју је ушло 35 делегата из свих Народних република.

Оснивачка скупштина Друштва инжињера и техничара Југославије завршила је опширним дискусијом о конкретним задацима Савеза за сlijedeћу годину.

Prema prijedornom planu za 1946 god. radnici i namještenici „Šipada“ premašili su proizvodnju za 10 posto

Успјешно, у обнови земље, кроз првојакоско такмичење индустрија државног краља постала је бjeпе реалност.

Поред свих теškoца пословања, удјеленици златошких каменолома од пуне су и ситних жељезница, недозатака потребних средстава и материјала, успјели се у досадашњој овоједној компанији, не само остварити трговински задатак него га и пребацили.

На радном подручју Управе шумских радова, „Шипада“ Банја Лука од 1. јануара до 1. маја 1946. године, прекопланача је продукција према приједорном плану за ову годину за 10%.

У истом овом периоду на малом планинском крају, само у склопу поменуте управе, а коле су и саме ове у току обнове, премашиле је норма за 15%. Осим тога управља је заједно са својим подручјем Јединица шумских материјала, планова и шумских жељезница, дала преко 900 доброволних, прекровених радних сати.

Саједништво савезне државе које од стварања до данас жељезнице Банја Лука — Масловете, оправали су заједно са народом пут и пребацили

норму одређених тура за 55%, а поред тога кола одржавани у реду и исправном стању.

Особље ложишне поменуте сумске жељезнице се оспособило је једна у компанији у главном с материјалом то им се распологло. Поправило се неколико вагона и то скоро све без икакве набавке новог материјала.

Сва жељезница превезла је у току последњих два месеца 810 вагона дрвета и друге robe.

У току месеца априла обновљено је пет километара жељезничке пруге, од тога 1300 метара је потпуно ново постављено. Све ово као и остали успјеси у раду показале да је сјелукупно особље озбиљно шћатљиво знаћи такмичење и понуку друге Тита, да 1946. годину има да буде година успјеха и побједа на економском пољу.

Борећи се стално с теškoцама и несталицом потребног материјала а стално водећи рачуна о ситној и рентабилној сави радова, индустрија државног краја испунила свак задатак који јој је постављен у опцем напура за обнову и изградњу наше државе.

Ing. D. P.

Основан је Срески задружни завод за срезове Приједор и Омарску са сједиштем у Приједору

Према новом организационом задружном плану основан је у Приједору Срески задружни завод за срезове Приједор и Омарску са циљем да олакшања и унапредује рад нашег задругарства.

28. априла ове године, на позив догђављених среског задружног одбора, одржана је у Приједору у Једну културне скупштине делегата свих задруга из приједорског и омарског среза. Скупштина је присуствовало око 70 делегата и издјелављених среских народних власти и Народном фронту, предједник Округа народног одбора Симо Кошчић и члан Округа задружног савеза Илија Шурлан. Скупштина је отворно предједник Среског задружног одбора Петар Средин и предложио радио предједништво, које је скупштина једногласно прихватила.

Предједњавајући Милош Перћ отворено је скупштину и позвао друђа Бранка Јањића да поднесе свој реферат о задругарству. После реферата отворена је дискусија у којој су учествовали многи задругари. По реферату говорио је предједник Округа народног одбора Симо Кошчић.

Затим је добио ријеч предједник Округа задружног савеза Илија Шурлан. Он је поздравно скуп-

штину испред Округа задружног савеза Бања Лука и говорио о улози и значају задругарства. Након тога изешло се на читање нових правила Среског задружног савеза, која су једногласно и без приједлога прихваћена. По томе се пошло на избор управе новог Среског задружног савеза за Приједор и Омарску. Изабрани су за предједника Бранко Јањић, за потпредједника Шемсо Ђејанчић, за секретара Милош Росић. У мјешовито одбор изабрани су: Павле Марин, Раде Гривац, Средин Петар, Савић Бабић, Крнетић Бранко, Ратко Јањић и Милош Турбин. За замјенике Лазо Крнетић, Месуд Капетановић, Мехо Кодрчевић, Филип Ситинац и Винар Орловић. У контролни одбор ушли су: Илија Стојановић, Хилмо Колончић, Милош Перћ, Мило Буџадац и Милош Агаба. Замјеници: Војо Бајић, Марко Вершић и Милорад Јукић.

Скупштина је закључила да се Савез може задругарству до 10 милиона динара, а поједине задруге: до 300 чланова 150.000.—, до 400 чланова 250.000.—, до 500 чланова 300.000.— и преко 500 чланова 250.000.— динара.

Након тога скупштина је завршила с радом.

Милан Сучевић

Događaji u svijetu

На пленарном састанку Савјета министара иностранних послова у Паризу, који је одржан 3. маја, позитивне подне под предједништво америчког министра иностранних послова Дјемса Берна, потпредједни југословенске владе Едвард Кардеж изложио је гледиште владе ФНРЈ поводом изјављивања Савезничке комисије за Југославију. Гледиште Југославије владе изјавило је да Гапари:

По звршћу седнице није издано саопштење.

У циљу повраћања средстава становнишву, обнове и развоја народне привреде, побољшања материјалног и културног животног стандарда народа и даљег учврћивања војнополитичког мјеста земље, Министарски савјет ССРС одлучио је да расписе на двадесет година државни заем за обнову и развој народне привреде у износу од 20 милијарди рубаља.

Из свих крајева Совјетског Савеза стижу саопштења о великом успјеху уписивања новог зајма. Крајем колхозника, инжињера, техничара и интелегенције дати су уштеде на страни државни циљевима народне привреде. У многим градовима Совјетског Савеза упис новог зајма знатно превазиле предвиђену суму. Упис новог зајма у Рију превазишло је предвиђену суму за 20%.

Нови талас терора припремљивао сада Шпанија. Шпански фашисти нису се задовољили тиме што су још увек великом броју ратних заробљеника, нов настављају са преганјем свих оних који се боре за демократске слободе и праву. У Андалузији је убијено 300 људи. Франкова република је ја подржала мукашљиву оштрај да добије потребна обавјештајна подријенја датих хоперста. 18 републиканаца из Мадрида осудено је на смрт. Још су похваљени да поново организују Националну контролдерацију ратних (Manchester gardjania).

Поводом прославе Првог маја и прве годишњице ослобођења Трста Координациони одбор у Трсту, упутио је сlijedeћи телеграм мле. Салу Титу:

«190000 радних људи, који су се окупили у Трсту поводом прославе Првог маја и прве годишњице ослобођења града од стране Ваће, славе IV. Армије у сарадњи с борбеним народом, изражава Вам јој једном вољу за јединство са Југослованима, која једино може да обезбеди сретну будућност радном народу.»

Грчка влада расправља питање образовања народних акониста за безбедност ојим се рјешавају биле је јени на удаљена мјеста «непознати» елементи, без претходног суђења и истраге.

5. маје свјешано је прослављена прва годишњица Устаника у Прагу. Излож радња биле су украсени поједином предједника Бенеси и поједином предједника Масарика, а заславно, сљедило је и одржање у Прагу и једном и сљедило је упоменима на протјераност.

Четврто задругарство UNRR-е у Атанлик Сиу дано је заводљивајуће резултате. На дневном раду било је неколико важних планова, као на примјер проширење Централног комитета, пробама развојних, лица, недостатак хране у свијету и пријем Албанија у чланство UNRR-е.

Централни комитет UNRR-е проширен је на приједлог Аустралије. У Централни комитет ушли су нова држава и Југославије, Аустралија и Бразил, тада се он сада има девет чланова и то представљају великих сила и Канада, као једног од главних произвођача рене у свијету и поменуто нове државе.

Дописник ТАНЈУ-а јавља да је информисано немачког министра иностраних послова Теодора Дорпанга, који му је изјавио да се изабрана комисија почела 1. маја и да се избори одржи најкаже до 15. августа.

Полије седнице политичког бироа Коммунистичке партије Француске издано је саопштење у коме се каже:

«Политички биро поново је указао на свој додјелени слав у вези са Трстом који треба да припадне Југославији, пријатељски Француске, на основу воље тамошњег становништва и интереса демократије и мира.»

Акциони одбор за ослобођење Српскогје упутио је поруку америчком министру ванјашњих послова и разним француским конгресима, у којој се каже да се поздравља издана одлука да Франкова влада намјерава одржати своје судбине у Француској и једном и судићи на смрт републиканске Алвезе и Сапентије.

U Sanskom Mostu sakupljeno je 4.500 kilograma starih krpa

Омладинска савезна стеза уз помоћ антифашистичких организација обила је све куће и прикупљала старе текастине отпатке, који су потребни за нашу текстилну индустрију. Месец народни одбор прикупљене количине старих крпа

предали су секцији која је на Среском одбору и био задатак да прикупља и прима тај материјал. До сада је према добијеним подацима сакупљено 4.500 килограма старих крпа.

Omladina sela Drugovića dobrovoljno radi za našu mlade

U laktaskom sreću, kod svih naših škola, formirane su dječije kuhinje u kojima se hrani veći dio naših siromašnih daka.

Omladina se obavezala da će dobrovoljno raditi u svim kuhinjama dokle god budu postojele.

Omladince Drugov ča svakodnevno se smjenjuje u radu u kuhinji. U tome radu naročito se istakla omladinka Dragica Jovanović, koja je od početka formiranja pa do danas dala preko 100 radnih dana. Ona se obavezala da će raditi dobrovoljno dokle god radi ova kuhinja.

R. Bojić

Rad na otvaranju narodne biblioteke u Bihaću

U toku meseca aprila održao se u Bihaću bibliotekarski tečaj koji su pohađali budućih rukovodilaca narodnih biblioteka okruga Bihać i svih srednjih mesta. Tečaj su vodili iz organizovali za pomoć narodnih vlasti i pionirski narodne biblioteke na Sarajevu, drugog u Čudini Branku i Berberović Esad.

Narodna biblioteka u Sarajevu rukovodi osimajem biblioteke po svim okruženjima i srednjim mestima na području Bosne i Hercegovine. U tom slučaju ona odobrava bibliotekarske tečajeve u Sarajevu ili na terenu, osimajem biblioteke i snabdjeva ih knjigama. Tako su u Bihaću izvršeni tečaj, rukovodilaca iz Pazina, Bos. Pećina, Lužni Palanke, Prikovala, Drvara, Bevanke Klautice i rukovodilaca iz Bihaća. Biblioteke u navedenim mestima kao i u Bihaću, otvorene su košem aprila. U vezi sa otvaranjem biblioteka bila je pripremljena i velika knjiga. Uza knjige su bila dječja savremena odevna i književna izdanja, prevodi, knjige iz Narodno-oslobodilačke borbe, dječja knjiga i na poljoprivrede. Iz naklona je publika dobila potrebne informacije o knjizi, njenom razvoju kao i naoprebnosti iz istorije savremene sovjetske i naše narodne književnosti. Publika je pokazala veliki interes za knjigom što je vidljiv dokaz жеље širokih narodnih slojeva za dobrotu knjigom.

Prvo zauzeće Prijedorja 16. maja 1942 godine

Prijedor je prvi veći grad u Bosanskoj Krajini, koji je po svu nuku naše vojske u ono vrijeme kada su naši neprijatelji bili na vrhuncu moći i kada su bili nepokobno uvjereni u svoju pobedu. U svu njemu značenje za naš pokret u Krajini ima sve jako važan istorijski značaj. Glavna operativna zamisao kojoj je bila rukovodena naša komanda u donošenju odluka u izvođenju ove akcije bila je: Da likvidacijom ovog jakog neprijateljskog uporišta svojom solidnom borbom za prelaz naših snaga u ofanzivu, u svrhu čišćenja niza neprijateljskih uporišta po Krajini (Prijedor, Sanski Most, Ključ, Krupa i dr.) i de neprijatelja prinudi na odlazak koji je sa namjerom ići, nastupajući protivom borbeno protiv i veće sile naše garnizona na našu oslobođenu teritoriju, glikovano i palo sela i ometalo izvođenje prosljnih silovanih redova.

Sticanjem ovog neprijateljskog uporišnog osovne unutar naše oslobođene teritorije, omogućili bolju vezu Kozare i Grmeča, a tekućio osloboditi znatan dio naših snaga uporištvenih na blazani i prebaciti ih na neki novi sektor. Jakim vojničkim uspjehom podići ugled naših jedinica i dati moralo obrambeno našim partizanskim grupama, koji su tada bili uzgojene čimnikom opasnosti. Da bi se ova zamisao sprovela u djelo o-

Na izgradnju „Omladinske pruge“ krenulo je 250 omladina o okruga - najboljih iz pretkongresnog takmičenja

2. maja izvršena je u Prijedoru smotra dobrovoljaca koji odlaze na izgradnju pruge Brčko—Banovići. Nakon odobravanja i deskarskog pregleda, koji je vršen po sredovima, na smotri je došlo 681 omladinac. Naši sukubi treba da pošalje u prvoj partiji dječije brigade po 235 članova. Pošto je došlo veći broj omladina izvršeno je ponovno pregutovanje i odabrano 520. Odrešeni broj zora se preimajino je to bilo vrlo teško ubjediti u dobrovolje da se vrate. U deset sati izvršena je smotra smotra svih onih koji odlaze na radnja smotri su formirane dječije, banvalučke brigade. Svaka brigada ima po šest četa sa ukupnim brojem od 520 omladina.

Sekretar Okružnog odbora

НАШЕМ ВОЉЕНОМ МАРШАЛУ ТИТУ!

Dragi naš učitelju,

sa svoje smotre prije polaska na izvršene najveće obaveze USAO-а mi uglasni omladinci brigada banvalučkog okruga, šaljeimo Ti svoje iskrene i srdačne omladinske pozdrave.

U toku pretkongresnog takmičenja smo na ispunjavanju svojih obaveza, kako bi smo Tebi — našim dragi Titu, dali što bolji radni odgovor i dali svoj udio, da 1946 godina bude završna godina dječije pobede na izgradnji naše

Završio je sa radom drugi kurs za rukovodiocima radnih brigada

12. aprila otpočeo je sa radom drugi kurs za rukovodiocima radnih brigada. Ovak kurs pohađali su 22 omladina i omladince i to šest sa bihačkog, tri sa graničnog i 13 sa srednjih banvalučkog okruga.

Program rada za ovaj kurs izradio je Centralni odbor USAO-а. Predavači su bila stručna, politička, kulturna i fiskulturna. Predavači su bili stručnjaci i rukovodilci Narodnog fronta, USAO-а, fiskulturne. Održano je 20 predavanja iz oblasti poljoprivrede, radova na pruzi, administracije,

USAOBINX-a drug Boško Kečman izučio je omladinska pozdrave O. K. K. P. J. za Baču Luku i govorio o velikom djetu i značaju akcija na čitav izvršeno oni predstavljaju omladnu banvalučkog okruga.

Ovim omladim omladina našeg okruga pokazala je svoju visoku svijest i samopokojtovanje. Ona je preko svojih odabranih 520 omladina da učestvuje u izvršeno do sada najvećih obaveza USAO-а i ponosno istviti na III kongres narodne omladine Jugoslavije.

Si smotre mišljeni su pozdravi narodnu Titu, Centralnom odboru USAO-а, O. K. K. P. J., III kongresu i Okružnom narodnom odboru Bačva Luka.

B. K.

domovine. U tom radu dala smo 630.000 dobrovoljnih radnih dana i naše obaveze u potpunosti ispunili. Sada polazimo na novi završni i obavezimo Ti da ćemo biti među prvima, kao što su bili naši slavni bđaci Kozare i Grmeča.

Živimo naš dragi Titu! Živimo III kongres narodne omladine Jugoslavije!

Живчи ФПР Југославији! Приједор, 3. маја 1946 год.

I. i P. radna omladinska brigada banvalučkog okruga

Narod Mjesnog podružja Laminica uputio je depešu Aleksandru Rankoviću ministru unut. poslova povodom хаптова Драже Михајловића

Aleksandru Rankoviću, ministru unutrašnjih poslova, Beograd. Narod Mjesnog podružja Laminica, sreza Bos. Gradinske okupljen sa svojoj masovnoj konferenciji šalje Ti, druzje ministre, svoje toplije pozdrave i najveću zahvalnost na stvaranju najvećeg krijivica i izdatih naših naroda Драже Михајловића.

Narod pionirski Ljeticava iševe ikeba zabrinuti za dječa Društva bančita koji su navedeni po našim selima, a također i po našim selima gdje su izvršeni još gore zločine.

Protivostuje protiv pokunja da se na nekoj zlokivici naše zemlje prijavku nevinim i tražimo pravde javnu za sve one koji su to zaslužuju saradujućim sa okupatorima.

Narod Mjesnog podružja Laminica

Pioniri sela Jelashinobača iz Podgrmeča na pošumjabađu

Trideset pionira iz sela Jelashinobača pješačili 15 kilometara do šume Dušanovac u Grmeču i tamo su u tom mjestu uz pomoć svoje učiteljice za dva sata zasađili 3.500 borbiča. To su dječja iz Podgrmeča koja su zamagljiva one strahotne omla, i koja dajmo u obliku njih svoje snage želećim da među pionirima budu prva.

Završen je analfabetski tečaj u selu Jelashinovač

Ovih dana završen je analfabetski tečaj gdje se polaznice otvore tečajne škole Podgrmeča završile sa veštinom o omladim i vrlo dobrim uspjehom. Isto onako kao što su za vrijeme borbe bile prve u svakoj aktivnoj onoj i danas u obnovi i svoju kulturno prosvjetnom uzdisaju spadaju među prve.

je, statistike, fiskulturne i t. d. Omladina je pokazala veliko interesovanje, za ovaj kurs. Narodnu dječju, posvetila je radu po kružnim temi izgradnje pruge, jer su najgori sa ovog kursa učestvili u godišnj »Omladinske pruge Brčko—Banovići».

Kome je završeno 29. aprila, te je jedan dio omladina dobrovoljno krenulo na gradnju »Omladinske pruge Brčko—Banovići» a ostali u svoje radne jedinice u koje je preneti znanje i iskustvo stечeno na ovom kursu.

Napad je otpočeo u 24 sata u noći između 15. i 16. maja i to jednovremeno sa svih strana. Tak oprešnik moglo bi se podijeliti u dva sata. Prvi bi obuhvatio borbu u toku noći do zvanica, a drugi dio borbu po danu, od zvanica do 10 sati naveče, a t. j. do zauzeća posvetilo neprijateljske ljetke obloga, čime se i ti bih vojnici borba sa ovog uporišta. Za 22 sata borbe, pale je u ruke naših jedinica moćno neprijateljsko uporište i likvidiran garnizon u jedinici od jedne pukovnije.

Kralak opje bilike po batallionima, t. j. po klitovima bio bi slijedeći. I batallion koji je nastupao sa pravca Osmjenice na rijeku Sansu, dolaski kod prvog vojničkog uporišta kod mosta na Čomunji, saobličio je ovo uporište, odnijevši jedano dio svojih snaga za likvidaciju obloga. Snaga ovog batalliona pri likvidaciji ovog prvog uporišta, sa malim dijelom snage (jednom desetinom) vršili su pripunjavaju i sela odu sa većim dijelom snage završili i sela i iznenadim uporištima sela, uništivši ovo prvo uporište na pravcu prvog nastupanja. Istovremeno, dok je trajala borba za ovo uporište, glavna batalliona produžila je bezim prodorom dolinom rijeke Sansu i krenula se sporodnim linijama dalje i sela neprijateljski posadi na gradskom mostu. Izvrednim udarcima likvidirala i ova naša neprijateljskog ologa. Po likvidaciji posade na mostu, snage ovog batalliona, ostavivši osiguranje na mostu,

produžili su nastupanje kroz grad zaočekujući se, dno, preimaju uporišta, u kojoj je bio smješten tak pukovnica. Snage ovog batalliona koje su za par sata nakon početka borbe bile veće u centru grada, nisu su uspjele da uspijerno riješe svoj zadatak i do sa tako nač iznenadno počevu u ofanzivu, a to znači da izdale neprijateljske jedinice, koje se nalaze u vanjskoj liniji obloga. Sveje izbacivši u center snaga ovog batalliona osvajavale su velom odobrom pomoću crkvenih zvona. Ovo je u obliku demoralizirajući neprijatelja koji se na ostalim uporištima još držao, može se reći na životni list.

Snage II batalliona pošlo su na svom pravcu nastupanja imale jako neprijateljsko uporište dobro utvrđena i dobro pripremljena silos likvidirala, završila su obnavu uporišta, ostavivši potrebne snage za likvidaciju i produžila nastupanje u pravcu žandarmerijske kasarne, likvidirale su i zajedno sa snagama III batalliona opočale likvidaciju garnizona. Uporište ciljana likvidirana je u samom početku, dok se silos držao sve do posljednjeg podne, kada se njegova posada predala.

Pravac nastupanja III batalliona bio je istovremeno pod nepovoljnijim uslovima, ispred jedinica u pravcu jakih uporišta bolnica i izbacivši potrebne snage za likvidaciju, bilo lakše predi. Reći treba u snagu ovog batalliona moralo živim pokretom da izvrše povlačenje između bolnica i ciljana da

